

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 25. januar 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2009-792-1128
Dok.: NGR40563

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 243 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. december 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 243 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes redegøre for, hvorfor de ændringer af straffeloven, der blev gennemført ved bandepakken fra maj 2009 og som gav mulighed for strengere strafudmåling, ikke fuldt ud slår igennem ved strafudmålingen, og hvordan ministeren vil sikre, at intentionen om strengere straffe føres ud i livet både hvad angår minimumsstraffen ved besiddelse af skydevåben samt princippet om dobbelt straf i bandesager.”

Svar:

Ved lov nr. 501 af 12. juni 2009 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed, lov om fuldbyrdelse af straf mv. og forvaltningsloven blev der gennemført en række lovændringer med henblik på at styrke indsatsen mod bandekriminalitet mv.

Der blev således bl.a. indført en ny bestemmelse i straffelovens § 81 om fordobling af straffen for visse alvorlige forbrydelser, når den pågældende forbrydelse begås med baggrund i et gensidigt opgør, som foregår mellem grupper af personer, og hvor der flere gange som led i opgøret enten er anvendt skydevåben, eller anvendt våben eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, eller begået brandstiftelse efter straffelovens § 180.

Loven indførte endvidere en strafferamme på fængsel fra 1 år indtil 6 år for våbenlovsovertrædelser under særlig skærpende omstændigheder med skydevåben og særdeles farlige våben og eksplosivstoffer, jf. straffelovens § 192 a, stk. 1. Efter straffelovens § 192 a, stk. 2, straffes den, der i øvrigt overtræder våbenlovgivningen under særlig skærpende omstændigheder, med fængsel indtil 6 år.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der kan henvises:

”For så vidt angår ændringen af straffelovens § 192 a kan det oplyses, at Rigsadvokaten i august 2009 udsendte nye retningslinjer til anklagemyndigheden om sanktionspåstande i sager om overtrædelse af våbenlovgivningen, hvor lovændringen er nærmere beskrevet og uddybet.

Samtidig etablerede Rigsadvokaten en særlig underrettningsordning, således at rigsadvokaturen skal underrettes om alle by- og landsretsdomme afsagt fra den 17. august 2009 til udgangen af maj

2010, hvis der er sket domfældelse for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1 og 2.

Underretningsordningen blev etableret med henblik på - når der foreligger tilstrækkelig retspraksis på området - at kunne præcisere retningslinjerne vedrørende anvendelsesområdet for de nye bestemmelser i straffelovens § 192 a, stk. 1 og 2, og anklagemyndighedens strafpåstande i disse sager.

Rigsadvokaten har indtil videre modtaget 45 domme. 26 af disse domme er endelige byrets- eller landsretsdomme, 17 domme er under anke i landsretten, og 2 domme har Rigsadvokaten med Procesbevillingsnævnets tilladelse indbragt for Højesteret.

I samtlige sager er straffen i overensstemmelse med § 192 a, stk. 1, udmålt til minimum 1 års fængsel, og i flere af sagerne er der udmålt en straf på mere end 1 års fængsel for et enkelt forhold. I de sager, som er anket på anklagemyndighedens initiativ, har der efter anklagemyndighedens opfattelse ikke i tilstrækkelig grad været taget hensyn til ovennævnte strafskærpelse sammenholdt med sagernes konkrete strafskærpende omstændigheder, herunder om der er besiddet ammunition sammen med skydevåbnet, om skydevåbnet har været ladet, om skydevåbnet er anskaffet ved hæleri eller lignende, og om der har været tale om besiddelse på offentligt tilgængeligt sted.

I de to sager, som med Procesbevillingsnævnets tilladelse er indbragt for Højesteret, havde landsretten idømt henholdsvis 1 års fængsel for besiddelse af en skarpladt pistol på offentligt tilgængeligt sted og 1 år og 2 måneders fængsel for besiddelse af en skarpladt pistol på bopælen. Rigsadvokaten fandt i begge sager, at straffen var for lav henset til strafskærpelsen og de konkrete strafskærpende omstændigheder. Da dommene efter Rigsadvokatens opfattelse endvidere illustrerede en vis usikkerhed i retspraksis om straffniveauet ved overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, ansøgte Rigsadvokaten om tilladelse til at indbringe sagerne for Højesteret.

Højesterets domme i de to nævnte sager må forventes at blive retningsgivende for det fremtidige straffniveau ved overtrædelser af den omhandlede karakter. Sagerne er berammet til hovedforhandling i Højesteret den 19. april 2010.

Vedrørende den nye bestemmelse i straffelovens § 81 a om fordobling af straffen for visse alvorlige forbrydelser begået som led i et aktuelt opgør kan det oplyses, at anklagemyndigheden er meget opmærksom på bestemmelsen og løbende overvejer, om den vil kunne finde anvendelse i konkrete sager. Rigsadvokaten har endvidere på et møde i anklagemyndighedens fagudvalg om personfarlig kriminalitet og anklagemyndighedens fagudvalg om organiseret kriminalitet, der består af samtlige politiadvokater fra de to nævnte

fagområder, anmodet om at blive løbende orienteret om sager, hvor bestemmelsen vil blive påberåbt.

Rigsadvokaten er endnu ikke bekendt med sager, hvor bestemmelsen i straffelovens § 81 a har været anvendt. Det bemærkes i den forbindelse, at bestemmelsen alene finder anvendelse på forhold, der er begået efter lovens ikrafttræden den 15. juni 2009, jf. straffelovens § 3.

Det tilføjes, at anvendelsen af bestemmelsen i en lang række tilfælde må anses for at være forbundet med store vanskeligheder af bevismæssig karakter.

Der er således tale om sager, hvor det er almindeligt, at hverken den tiltalte eller vidner, herunder forurettede, vil udtale sig om sagens nærmere omstændigheder. Navnlig på denne baggrund vil det kunne være vanskeligt for anklagemyndigheden at føre bevis for, at en person - mod sin benægtelse - er medlem af en bestemt gruppering, når denne er af mindre formaliseret karakter, f.eks. uden navn, hierarki, fast tilholdssted, synlige kendetegn mv. Hertil kommer de generelle vanskeligheder, der kan opstå, når der skal føres bevis for, at et angreb ikke blot skyldtes f.eks. en uoverensstemmelse af mere personlig karakter, og at opgøret var verserende og gensidigt på gerningstidspunktet. Der henvises i øvrigt til min skrivelse af 21. april 2009 vedrørende Justitsministeriets høring over et udkast til lovforslaget om en styrket indsats over for bandekriminalitet mv. (Justitsministeriets j.nr. 2009-730-0875).

Som anført ovenfor vil anklagemyndigheden imidlertid naturligvis søge at bringe bestemmelsen i anvendelse i alle tilfælde, hvor der måtte være grundlag for det.”